

Artykuł poświęcony został historii Polaków w Syberii Środkowej w trudnym i burzliwym okresie pierwszych lat po Rewolucji w Rosji w 1917 roku. Już na początku XX wieku Gubernię Jenisejską zamieszkiwało dużo Polaków – zesłańcy i ich potomkowie, przesiedleńcy, urzędnicy państwowi. Podczas I wojny światowej w tym regionie osiedlono tysiące uciekinierów i polskich jeńców wojennych, którzy aktywnie uczestniczyli w wojnie domowej po obu zwalczających się stronach. Legion polski, jak też rosyjscy Polacy, w dużej mierze określili miejsce i rolę Krasnojarska w wydarzeniach związanych z kapitulacją Armii Kołczakowskiej. Syberia Nadjenisejska znalazła się w centrum „polskiej kwestii” w Syberii w 1920 roku, kiedy właśnie tam nie tylko skapitulował, ale i na długi czas był rozmieszczony skład piątej polskiej dywizji. Bolszewicy w Krasnojarsku próbowali polegać na Polakach w osiągnięciu swych celów politycznych. Jednak większość Polaków w Syberii wiązała swoją przyszłość z narodowym państwem polskim i wydarzenia związane z repatriacją stały się trudną i tragiczną stroną historii polskiej diaspory. W końcu zaledwie jednej trzeciej mieszkających na Syberii Środkowej Polaków udało się wyjechać do Polski w latach 1921-1922, podczas gdy ponad 10 000 osób zostało w tym regionie.